

**EVALUAREA TEMATICĂ A
CONSILIULUI JUDEȚEAN CARAȘ-SEVERIN
PRIVIND IMPLEMENTAREA
STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020**

Raport de evaluare

Iunie 2019

- I. **Introducere**
- II. **Constatări**
- III. **Bune practici**
- IV. **Recomandări**

I. INTRODUCERE

Adresa fizică: Piața 1 Decembrie 1918, Nr. 1, mun. Reșița, județul Caraș Severin.

Adresa virtuală: www.cjcs.ro

Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:

- Lege nr. 215 din 23 aprilie 2001 - Legea administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului României nr. 878/2005 privind accesul publicului la informația privind mediul, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul acesteia, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 92/2007 a serviciilor de transport public local, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului României nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Urgență a Guvernului României nr. 162/2008 privind transferul ansamblului de atribuții și competențe exercitate de Ministerul Sănătății către autoritățile administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- Hotărârea Guvernului României nr. 385/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractului de achiziție publică/acordului-cadru din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice;
- Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale;
- Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii;
- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative;
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare Codul penal;
- Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției;

- Legea nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnaleză încălcări ale legii;
- Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ cu modificările ulterioare.

Misiune / atribuții/ competențe: Consiliul Județean Caraș-Severin coordonează activitatea consiliilor locale și orășenești în vederea realizării serviciilor publice de interes județean.

Aspecte generale privind organizarea și funcționarea Consiliului Județean Caraș-Severin și a structurilor subordonate incluse în procesul de evaluare:

Organigrama instituției poate fi consultată pe pagina de internet a instituției, la adresa:
http://www.cjcs.ro/data_files/organigrama/4/large-organigrama-2018.pdf

În cadrul Consiliului Județean Caraș-Severin își desfășoară activitatea un număr de 177 de persoane (cu funcții de execuție, de conducere și de demnitate publică), dintr-un număr total de 197 de funcții prevăzute în statul instituției, după cum urmează:

- De demnitate publică: 3
- De conducere: 21
- De execuție: 143
- Contractuale: 30

Trebuie menționat faptul că în cadrul discuției la fața locului, reprezentanții Consiliului Județean Caraș-Severin au precizat faptul că nu au mai fost organizate concursuri pentru ocuparea celor 20 de posturi vacante, pentru a evita o posibilă reducere a posturilor având în vedere faptul că bugetul este constituit pe deficit.

La nivelul celor 7 servicii publice și instituții subordonate, numărul angajaților este de aproximativ 310, populația deservită fiind de 323 655 de locuitori.

Structuri subordonate

- Direcția de Evidență a Persoanelor a Județului Caraș-Severin;
- Direcția de Drumuri Județene Caraș-Severin;
- Muzeului Banatului Montan;
- Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș;
- Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin;
- Școala Populară de Arte și Meserii “ ION ROMĂNU” Reșița;
- Biblioteca Județeană Paul Iorgovici.

Misiunea de evaluare a constat în analiza chestionarului privind modul de implementare a Strategiei Naționale anticorupție 2016-2020 transmis de instituția evaluată în data de 18.06.2019 și în desfășurarea vizitei la fața locului, în data de **24 iunie 2019** între orele 09.30 - 12.30.

Evaluarea a avut ca obiect modul de implementare a următorilor indicatori:

- (1) Conflictele de interese;
- (2) Accesul la informații de interes public;
- (3) Incompatibilități;
- (4) Declararea cadourilor;
- (5) Protecția avertizorului în interes public.

În cadrul primei teme, privind conflictul de interese, a fost abordată și problema pantouflagelului. În cadrul celei de-a doua teme, accesul la informații de interes public, au fost purtate discuții și cu privire la transparența procesului decizional și în context aplicarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparență decizională în administrația publică.

Componența echipei de evaluare:

- , șef serviciu, inspector de integritate, Agenția Națională de Integritate, reprezentant al platformei autorităților independente și instituțiilor anticorupție;
- , consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice locale;
- , consilier, Direcția Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, reprezentant al platformei de cooperare a administrației publice locale.

Din partea Secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție:

, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția de Prevenire a Criminalității, Ministerul Justiției.

Din partea Consiliului Județean Caraș-Severin au participat:

- , președinte CJCS;
- , vicepreședinte CJCS;
- , secretar al județului Caraș-Severin;
- , consilier superior - Corpul de Control;
- , șef birou - Biroul Audit Public Intern;
- , director general - Direcția Generală Juridică și de Administrație Publică Locală;
- , director general - Direcția Generală de Dezvoltare;
- , director general - Direcția Generală Financiar - Administrativ;
- , director executiv - Direcția Tehnică;
- , arhitect șef;
- , consilier Superior - Compartimentul Juridic, Contencios și Coordonarea Consiliilor Locale - reprezentant al Consiliului Județean Caraș - Severin, responsabil pentru relația cu societatea civilă;
- , șef serviciu - Serviciul Resurse Umane;
- , șef serviciu - Serviciul Cancelarie și A.T.O.P.;
- , consilier de etică - Serviciul Resurse Umane;

- , șef serviciu - Serviciul Relații Externe - Președinte Comisie de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, la nivelul Consiliului Județean Caraș-Severin;
- , șef serviciu - Serviciul Achiziții Publice;
- , consilier - Compartiment Comunicare, Relații Publice și Petiții;
- , consilier - Compartiment Control Intern Managerial.

II. CONSTATĂRI

Până la efectuarea misiunii de evaluare tematică, Consiliul Județean Caraș-Severin a transmis direcției de specialitate din cadrul MLPDA responsabilă cu monitorizarea implementării prevederilor SNA la nivel local următoarele documente:

- Declarația de aderare la valorile și principiile SNA;
- Planul de integritate privind implementarea SNA 2016-2020;
- Raportul privind stadiul implementării SNA 2016-2020 în anul 2018;
- Inventarul măsurilor de transparență instituțională de prevenire a corupției, precum și a indicatorilor de evaluare aferent anului 2018;
- Chestionarul tematic de evaluare structurat pe temele de evaluare în anul 2019.

Astfel, se constată faptul că, Consiliul Județean Caraș-Severin **NU** a transmis până în prezent Direcției Integritate, Bună Guvernare și Politici Publice din cadrul MLPDA Anexele A și C privind identificarea riscurilor și vulnerabilităților specifice instituției, precum și a măsurilor de remediere. Precizăm faptul că în cadrul discuțiilor avute la fața locului cu reprezentanții instituției, echipa de evaluare a mai analizat pe lângă documentele menționate mai sus și codul de etică, respectiv regulamentul intern al instituției, formulând observații/recomandări cu privire la forma și conținutul acestora. Totodată în cadrul discuției au fost clarificate aspecte specifice Metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție pentru autoritățile administrației publice locale, în acest sens, echipa de evaluare recomandând atât la fața locului, cât și prin prezentul raport contactarea responsabilului desemnat la nivelul DIBGPP pentru Regiunea de dezvoltare Vest în vederea întreprinderii demersurilor pentru elaborarea acestor documente.

CONFLICTELE DE INTERESE

Din discuții și chestionarul de evaluare, au rezultat următoarele:

Conform răspunsului la chestionarul de evaluare, în cadrul Consiliului Județean Caraș-Severin nu au fost identificați angajați cu privire la care Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, în cursul anului anterior, 2018.

Nu au fost implementate măsuri pentru prevenirea încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, nici în legătură cu încălcarea normelor privind declararea averilor și a intereselor și, totodată, pentru gestionarea eficientă a apariției unor astfel de incidente de integritate.

Din discuțiile la fața locului, cu ocazia desfășurării vizitei de evaluare, a reieșit faptul că evidența depunerii declarațiilor de avere și interese este ținută în format scriptic, în conformitate cu prevederile legale, în registrele aferente activității. În acest context, a fost pusă în discuție de către reprezentantul Agenției Naționale de Integritate oportunitatea utilizării formatului electronic al declarațiilor de avere și interese, precum și a unui format electronic al registrelor declarațiilor de avere și de interese.

Personalul din cadrul instituției nu a beneficiat, în perioada de referință, de programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictului de interese. De asemenea, nu au fost diseminate la nivelul instituției chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la conflictele de interese. Din cadrul discuțiilor purtate la fața locului, cu ocazia desfășurării vizitei de evaluare, a reieșit faptul că cele două persoane desemnate la nivelul instituției împreună cu secretarul județului asigură informarea și consultanța (la cerere) a funcționarilor publici din cadrul aparatului de specialitate al primarului, cât și a consilierilor județeni, cu privire la dispozițiile legale în vigoare în această materie, la începutul exercitării funcției publice, respectiv a mandatului. Pentru consilierii județeni, consultanța se oferă într-un spațiu separat.

În legătură cu adoptarea unei proceduri interne privind prevenirea și gestionarea conflictelor de interese, până în prezent nu a fost elaborată o astfel de procedură și nu sunt stabilite canalele de comunicare în eventualitatea sesizării unui potențial conflict de interese.

În cadrul discuțiilor purtate cu ocazia vizitei de evaluare, reprezentanții Consiliului Județean Caraș-Severin au precizat faptul că nu au existat situații de emiteră a unor avertismente de integritate de Sistemul PREVENT, gestionat de ANI, cu privire la procedurile de achiziție publică desfășurate în perioada de referință.

În cursul întâlnirii, mai mulți reprezentanți din cadrul instituției au adus în discuție probleme concrete de interpretare și aplicare a dispozițiilor legii, în vederea evitării conflictului de interese între consilierii județeni și ofertanții din procedurile de achiziția publică derulate de CJ și în legătură cu care nu există nici jurisprudență și nici o interpretare oficială din partea autorității cu competență în materia achizițiilor publice. Astfel, în condițiile unei interpretări riguroase și restrictive, s-ar ajunge la blocaje cu efecte nedorite în ceea ce privește derularea procedurilor de achiziție publică.

Totodată, reprezentantul Agenției Naționale de Integritate a clarificat aspecte referitoare la anonimizarea declarațiilor, deoarece o parte din personalul instituției dorește anonimizarea acestora fără a atașa documente justificative (ex: venitul soțului/soției).

PANTOUFLAGE (INTERDICȚIA POST ANGAJARE)

În cadrul discuțiilor purtate în cadrul temei privind „*conflictul de interese*”, a fost abordată și chestiunea *pantouflage*-ului. Astfel, s-a constatat că nu există o cunoaștere aprofundată a subiectului. Pornind și de la definiția cuprinsă în Strategia Națională Anticorupție¹, cele mai

¹ Hotărârea Guvernului nr. 583/2016 din 10 august 2016 *privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016 - 2020*: „Pantouflage: Noile abordări în managementul sectorului public, împreună cu posibilitățile extinse de

frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora.

Ca sediu general al materiei, interdicția post angajare se regăsește în cuprinsul prevederilor art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011 *privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora*, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 94 alin. (3) Legea nr. 161/2003 *privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției*, cu modificările și completările ulterioare, în funcție de specificitatea instituției poate fi gândită o procedură pentru aplicarea legii.

La momentul vizitei nu există un mecanism intern de monitorizare a situațiilor ce pot genera încălcări ale interdicțiilor legale cunoscute generic sub numele de *pantouflage* sau interdicția post-angajare.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

Întrucât pagina de internet a Consiliului Județean Caraș-Severin se află în mentenanță (multe secțiuni neputând fi accesate), evaluarea acestei teme s-a realizat pornind de la răspunsurile oferite în chestionarul de evaluare, precum și din discuțiile din cadrul ședinței de evaluare. Astfel au fost constatate următoarele:

La nivelul instituției, a fost desemnată o persoană specializată cu atribuții în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor Legii nr. 544/2001, dar aceasta îndeplinește și alte responsabilități în cadrul instituției. Atribuțiile acestei persoane sunt reglementate în *Regulamentul de organizare și funcționare al aparatului de specialitate al Consiliului Județean Caraș-Severin* postat pe pagina de internet a instituției: <http://www.cjcs.ro/regulament-de-functionare.php>.

De asemenea din cadrul discuției purtate la fața locului, a reieșit faptul că separat de aceasta, la nivelul instituției șeful Serviciului Comunicare, Relații Publice și Control Intern Managerial, din

muncă, au schimbat relațiile serviciului public și ale sectorului privat, precum și percepția publică asupra acestor relații. Necesitatea de a menține încrederea publicului, în special în perioadele de schimbare, sporește importanța dezvoltării și menținerii sistemelor ce abordează conflictele de interese, inclusiv pe cele care apar la migrarea funcționarilor publici către sectorul privat. Cele mai frecvente obiective ale unui sistem care abordează migrarea funcționarilor publici din sectorul public în cel privat sunt: (1) să se asigure că anumite informații dobândite în serviciul public nu sunt utilizate în mod abuziv; (2) să se asigure că exercitarea autorității de către un funcționar public nu este influențată de câștigul personal, inclusiv prin speranța sau așteptarea unei angajări viitoare și (3) să se asigure că accesul și contactele actualilor precum și ale foștilor funcționari publici nu sunt utilizate pentru beneficiile nejustificate ale funcționarilor sau ale altora”.

cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Caraș-Severin, este responsabil de relația cu presa, iar conferințele de presă sunt organizate cel puțin lunar.

Pe fondul lipsei de finanțare, persoana responsabilă de aplicarea Legii nr. 544/2001 nu a beneficiat de instruire de specialitate în perioada de raportare.

Conform informațiilor oferite în chestionar toate informațiile prevăzute la art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 sunt publicate pe pagina de internet a instituției - <http://www.cjcs.ro/buletin-informativ-l-544-2001.php>. În același timp i) *lista cuprinzând documentele de interes public*, j) *lista cuprinzând categoriile de documente produse și/sau gestionate, potrivit legii, în cadrul instituției și k) anunțurile privind concursurile/promovările, respectiv rezultatele de la organizarea concursurilor/promovărilor se regăsesc și la avizier, toate achizițiile publice derulate de instituție sunt publicate pe portalul SICAP, iar programele și strategiile instituției (Programele Sportul pentru toți și Promovarea sportului de performanță, Programe și proiecte culturale) pot fi consultate în Monitorul Oficial al României și în presa locală (prin intermediul anunțului de participare). Întrucât pagina de internet a instituției se află și în prezent în mentenanță, nu toate informațiile raportate ca fiind publicate în chestionar sunt valabile, unele secțiuni neputând fi accesate, iar altele sunt disponibile parțial (de ex: declarațiile de avere pentru funcționarii publici sunt disponibile începând cu anul 2016, perioada 2009-2015 fiind fără informații, iar pentru personalul contractual informațiile aferente anului 2018 nu sunt disponibile, nu au fost regasite toate formularul de solicitare de informații în interes public prevăzut în Anexa 4 la HG. 478/2016 și Anexei 4 la HG. nr. 583/2016 iar în secțiunea legislativă nu sunt publicate textele la zi ale actelor normative de interes privind activitatea instituției, regimul declarării averilor și a intereselor, regimul incompatibilităților etc.).*

Ca metode de comunicare online a informațiilor de interese public, Consiliul Județean Caraș-Severin folosește atât adresa directă de internet în care există un formular de contact interactiv unde vizitatorii pot pune întrebări în mediul online (<http://www.cjcs.ro/contact.php>). De asemenea, pe pagina de internet a instituției se regăsesc adresele de email (împreună cu nr. de telefon) ale persoanelor desemnate cu activitatea de comunicare (adina.capet@cjcs.ro, camelia.basaraba@cjcs.ro), dar și o adresă dedicată instituției - cjcs@cjcs.ro.

Din analiza chestionarului a reieșit faptul că nu au fost semnalate situații de nerespectare a prevederilor Legii nr. 544/2001 - nici în ceea ce privește termenele, accesul la aceste informații, nefiind înregistrate, prin urmare, nici reclamații administrative ori plângeri în instanță.

Instituția a adoptat o procedură internă privind accesul la informațiile de interes public (PO /PS.IE1-02.2018). Procedura se aplică tuturor angajaților din toate direcțiile/serviciile/compartimentele din cadrul aparatului de specialitate al instituției precum și a oricărei autorități / instituții publice aflată sub autoritatea, în coordonarea sau în subordinea CJ Caraș-Severin și conține capitole referitoare la legislație, modul de realizare a activității de asigurare a accesului la informațiile de interes public, documentele utilizate, circuitul documentelor, resursele necesare, modul de lucru și anexele aferente. Registrele aferente activității de informare publică sunt ținute în format hârtie.

Rapoartele periodice de activitate ale instituției pentru perioada (2007-2014) se regăsesc pe pagina de internet a instituției în secțiunea dedicată informațiilor de interes public, însă cele aferente anilor 2006, respectiv 2015 - 2018 nu. Totodată rapoartele periodice de activitate nu sunt publicate și în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a. Tot în secțiunea dedicată se mai regăsesc și *Rapoartele anuale de evaluare a implementării Legii nr. 544/2001* (cel aferent anului 2013 se regăsește în folderul 2014 http://www.cjcs.ro/data_files/interes-public-rapoarte/11/raport-11.pdf), dar și cel privitor la întreprinderile publice aflate în subordine, în coordonare, sub autoritate ori în portofoliul Consiliului Județean Caraș-Severin (începând cu anul 2013).

Cu privire la *datele publice deschise (open data)*, din chestionar reiese că la nivelul instituției există o persoană desemnată pentru activitatea de publicare a datelor deschise, până în prezent nu au fost identificate seturi de date care pot fi publicate pe portalul data.gov.ro. Pe pagina de internet a instituției regăsim documente atât în format *Word (formulare aferente Legii 544/2001)*, dar și *pdf*. needitabil (diferite formulare, însă și bugetul de venituri și cheltuieli al județului, Raportul anual privind implementarea Legii nr. 544/2001 etc.). Menționăm faptul că din discuțiile la fața locului a reieșit faptul că instituția publică date în format editabil și pe portalul [forexebug \(www.mfinante.ro\)](http://www.mfinante.ro).

TRANSPARENȚA ÎN PROCESUL DECIZIONAL

Discuțiile purtate în cadrul Consiliului Județean Caraș-Severin în cadrul temei „*Accesul la informații de interes public*” au atins și problematica *transparenței în procesul decizional* și au relevat faptul că sunt cunoscute și aplicate prevederile Legii nr. 52/2003 *privind transparența decizională în administrația publică*, republicată.

În ceea ce privește anunțurile referitoare la elaborarea unui act normativ promovat în procedură de transparență de către instituție, din consultarea paginii de internet a rezultat faptul că proiectele de hotărâre sunt aduse la cunoștința publicului (www.cjcs.ro/anunțuri) cu respectarea termenului legal prevăzut de lege. Sunt însoțite de documente ce motivează/ justifică necesitatea elaborării (notă de fundamentare, referat de aprobare), precum și de eventuale studii de impact, fiind publicate în format *pdf* needitabil. Pentru fiecare proiect a fost stabilit un termen limită pentru primirea de propuneri, opinii, sugestii. Sunt precizate locul și modalitatea în care cei interesați pot transmite în scris propuneri, opinii, sugestii.

Secțiunea Activitate (<http://www.cjcs.ro/sedinte-consiliu-judetean.php>) din cadrul paginii de internet a instituției este dedicată transparenței decizionale. În cadrul acesteia de regăsesc în format *pdf*.: procesele verbale aferente ședințelor consiliului județean din perioada 2006-2018, rapoartele anuale privind activitatea președintelui (2006-2018), vicepreședinților (2013-2018) și ale comisiilor de specialitate²; hotărâri (2006-2018); propuneri de acte normative; expunerile de motive la proiectele de hotărâri.

² Pentru consilieri județeni nu sunt publicate rapoarte, deși sub-secțiunea este creată.

La nivelul instituției a fost desemnată o persoană responsabilă pentru relația cu societatea civilă. Din discuțiile avute la fața locului cu reprezentanții instituției a reieșit faptul că nu există o colaborare cu societatea civilă din cauza dezinteresului arătat de organizațiile neguvernamentale. Astfel, nu au fost organizate întâlniri publice în vederea dezbaterii proiectelor de acte normative și, pe cale de consecință, nu au fost redactate minute. Nu au fost situații în care se promovează proiecte de acte normative în procedură de urgență, cu aplicarea art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003, republicată. Nu au fost sesizări privind încălcarea dreptului de participare la procesul de elaborare a actelor normative.

Raportele anuale privind transparența decizională din perioada 2008-2018 sunt publicate în format pdf. pe site-ul instituției în secțiunea Informații de interes public, subsecțiunea Rapoarte - <http://www.cjcs.ro/rapoarte.php?arhiva=2018>.

Cu privire la această temă, se ia act de faptul că sunt respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, fiind publicate, în vederea dezbaterii, hotărârile consiliului județean.

INCOMPATIBILITAȚI

Din discuțiile purtate precum și din analiza răspunsurilor la chestionarul privind evaluarea tematică privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020, au rezultat următoarele:

Din chestionarul transmis a reieșit faptul că în cadrul Consiliului Județean Caraș-Severin nu au fost înregistrate cazuri în care Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte de evaluare prin care a fost constatată încălcarea regimului juridic al incompatibilităților. Cu privire la această situație, precizăm faptul că persoanele care au fost desemnate să completeze chestionarul nu au identificat niciun caz, deși în cadrul Agenției a fost emis un astfel de raport de evaluare. În cadrul discuțiilor purtate ca urmare a situației descrise anterior, s-a constatat faptul că, deși starea de incompatibilitate a fost identificată în momentul deținerii unei funcții de conducere în cadrul Consiliului Județean Caraș-Severin, la momentul întocmirii raportului, persoana respectivă nu mai ocupa această funcție.

Din cuprinsul chestionarului rezultă că nu a fost cazul dispunerii de măsuri administrative întrucât cazul menționat nu a fost soluționat definitiv.

În ceea ce privește prevenirea încălcării regimului juridic al incompatibilităților la nivelul instituției, Consiliul Județean Caraș-Severin deține *Registrul funcțiilor sensibile nr. 15451/02.08.2019*. Cu toate acestea instituția nu are o procedură privind evitarea cazurilor de incompatibilitate care să cuprindă măsuri de identificare timpurie cu privire la incompatibilități, în vederea sesizării Agenției Naționale de Integritate. Totodată, din chestionarul transmis a rezultat faptul că nu a fost definit un canal de comunicare pentru situația în care un angajat/funcționar public dorește să sesizeze o situație de incompatibilitate.

Conform celor declarate de reprezentanții instituției, nu au fost solicitate, în scris, puncte de vedere Agenției Naționale de Integritate, ci doar telefonic.

Personalul din cadrul instituției nu a participat, în perioada de referință, la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților. De asemenea, în instituție nu au fost diseminate chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajații instituției a normelor privind situațiile de incompatibilitate.

DECLARAREA CADOURILOR

Și în legătură cu această temă, din discuțiile purtate precum și din analiza răspunsurilor la chestionarul privind evaluarea tematică privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2019, au rezultat următoarele:

La nivelul instituției este adoptată *Dispoziția Președintelui CJ Caraș-Severin nr. 581/13.06.2017 privind constituirea Comisiei de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției* la nivelul Consiliului Județean Caraș-Severin. De asemenea, există și un registru al bunurilor cu titlu gratuit. Dispoziția a fost transmisă tuturor structurilor funcționale din cadrul Consiliului Caraș - Severin.

Cu referire la publicitatea unor astfel de cadouri primite urma acțiunilor de protocol, din discuții a rezultat ca angajații cunosc faptul că lista cadourile trebuie publicată pe pagina de internet a instituției. Cu toate acestea, întrucât nu au fost primite bunuri de natura celor care să se încadreze în prevederile Legii nr. 251/2004 *privind bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției*, registrul de evidență nu a fost publicat. În acest sens membrii echipei au subliniat în discuții faptul că, și în situația în care nu s-au primit cadouri, trebuie publicat registrul bunurilor/ un anunț prin care se aduce la cunoștința opiniei publice faptul că nu s-au înregistrat cadouri.

În ceea ce privește gradul de cunoaștere de către angajații instituției a normelor referitoare la declararea cadourilor, din răspunsurile oferite în chestionar a reieșit faptul că deși nu au fost diseminate chestionare de evaluare, gradul de cunoaștere este unul ridicat. Discuțiile au scos însă în evidență neclarități în legătură cu modalitatea de evaluare a unor astfel de bunuri primite cadou. Astfel, au fost aduse în discuție exemple de bună practică utilizate atât în alte instituții publice cât și, în anume cazuri, în activitatea diplomatică.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

În cadrul discuțiilor purtate, pornind de la răspunsurile oferite prin chestionarul privind evaluarea tematică privind implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2019, a rezultat că la nivelul Consiliului Județean Caraș-Severin nu au existat avertizări în interes public sau cel puțin nu au existat sesizări care să fi fost calificate astfel. În legătură cu acest subiect, evaluatorii au oferit soluții de bună practică, printre acestea numărându-se și adaptarea la specificul instituției a procedurii aprobate la nivelul Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. Menționăm că CJ Caraș-Severin nu a elaborat o procedură internă privind protecția avertizorilor în interes public.

În eventualitatea în care va fi elaborată o procedură, înaintea aprobării, pentru o identificarea corectă a avertizărilor în interes public din mulțimea petițiilor se recomandă specificarea canalelor optime de raportare și soluționare a acestora.

Echipa de evaluare a amintit cu ocazia discuțiilor că elaborarea de proceduri fără o analiză temeinică poate genera o serie de riscuri specifice:

- (a) supra-reglementare: se constată la nivelul întregii administrații o tendință tot mai accentuată de a elabora proceduri de lucru, fără o analiză temeinică a nevoii de reglementare. Există situații în care legislația primară sau secundară (mai ales în ipoteza în care un act normativ beneficiază de norme de aplicare) este suficientă și poate fi aplicată direct în viața instituției publice. Dimpotrivă, există și materii care sunt reglementate de o manieră generică, caz în care s-ar impune detalierea reglementării primare prin proceduri interne.
- (b) reglementare inutilă: foarte multe proceduri se limitează, din păcate, la a copia textele legale pre-existente. Deși se poate recunoaște și în acest caz un merit al procedurii de a pune laolaltă texte uneori disparate, utilitatea unei astfel de proceduri este foarte redusă, întrucât nu ajută în mod efectiv personalul cărui i se adresează. Rolul procedurilor este de a traduce, în termeni cât se poate de concreți și aplicați, o prevedere generică într-un context instituțional particular.
- (c) reglementare riscantă: prin intermediul unei proceduri nu se poate modifica sau restrânge aplicarea actelor normative de nivel *superior*. *Procedura detaliază o prevedere legală, dar nu o înlocuiește sau modifică.*

III. BUNE PRACTICI

Nu este cazul.

IV. RECOMANDĂRI

CONFLICTELE DE INTERESE

1. Actualizarea și completarea Codului de etică prin introducerea unor prevederi referitoare la pantouflage, conflicte de interese și incompatibilități;
2. Elaborarea la nivelul instituției a unei proceduri operaționale care să se refere la prevenirea conflictului de interese precum și la modalitățile de gestionare în situația apariției unei astfel de situații adaptată specificului instituției;
3. În ceea ce privește consultanța oferită la momentul completării formularelor de avere și de interese să se analizeze oportunitatea centralizării întrebărilor cel mai des întâlnite în vederea evidențierii temelor de interes în acest domeniu;
4. Se recomandă instituirea unui mecanism privind identificarea tuturor persoanelor din cadrul instituției care au obligația depunerii declarațiilor de avere și de interese în cazul numirilor/încetărilor în/din exercitarea funcției publice, a posibilelor conflicte de interese în

cazul comisiilor de concurs a depășirii termenelor, transmiterea documentelor către Agenția Națională de Integritate, etc. Totodată, precizăm faptul că o astfel de evidență (se recomandă un format electronic, într-un program de calcul tabelar (de exemplu Excel) sau într-un alt format - care să cuprindă funcția, compartimentul, data angajării, / încetării etc.) are, totodată, rolul de a facilita activitatea persoanei responsabile cu implementarea prevederilor Legii nr. 176/2010 și poate fi utilă pentru desfășurarea activității întregii instituții. Se poate avea în vedere, ca exemplu de bună practică, corelarea programelor informatice de la structura de resurse umane cu prevederile specifice din legislația declarațiilor de avere și de interese.

5. Gândirea în cadrul procedurii menționate la punctul 2 a unor dispoziții privind interdicția post-angajare (pantouflage), inclusiv din perspectiva art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență nr. 66/2011;
6. Clarificarea cu autoritatea de resort în materia achizițiilor publice a problemelor de interpretare și aplicare care ridică probleme ori de câte ori este cazul.

TRANSPARENȚA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI ACCESUL LA INFORMAȚIILE DE INTERES PUBLIC DEȚINUTE DE ACESTEA

1. Publicarea rapoartelor de activitate periodice ale instituției pentru anii 2015-2018, respectiv 2006 pe pagina de internet a instituției în secțiunea dedicată. Totodată se recomandă respectarea modelului prevăzut în Anexa nr. 3 la Normele metodologice din HG. 478/2016;
2. Actualizarea permanentă a listei de acte normative publicate pe pagina de internet a instituției și cu alte reglementări (legislația privind avertizorii de integritate, privind declararea cadourilor, declararea de aderare la SNA 2016-2020 etc.) și conexarea lor cu textele legii pe portalul www.legislatie.just.ro (conform prevederilor HG nr. 478/2016, respectiv standardelor Anexei 4 la HG nr. 583/2016). Totodată se recomandă în acest sens reactualizarea structurii site-ului prin respectarea modelelor înaintate prin actele normative în domeniu și actualizarea informațiilor existente;
3. Aplicarea prevederilor art. 197 alin. (5) din Codul Administrativ referitoare la comunicarea și aducerea la cunoștință a actelor administrative, respectiv crearea unei secțiuni distincte în prima pagină a meniului paginii de internet numită **Monitorul Oficial Local** și publicarea informațiilor conform procedurii prevăzute în Anexa nr. 1 a actului normativ;
4. Actualizarea ROF-ului instituției cu includerea atribuțiilor persoanelor responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001, sau actualizarea documentului postat pe pagina de internet a instituției;
5. Asigurarea participării la activitățile de instruire profesională a persoanelor responsabile de aplicarea Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a persoanei responsabile de aplicarea Legii nr. 52/2003, republicată;
6. Elaborarea și actualizarea permanentă, pe pagina de internet a instituției, a unei liste de întrebări și răspunsuri frecvente, pe teme de larg interes public conform prevederilor art. 8 alin. (1[^]1) din HG nr. 123/2002, cu modificările și completările ulterioare;
7. Menținerea în paralel a unei versiuni electronice editabile a registrelor aferente Legii nr. 544/2001;

8. Având în vedere modificările aduse de HG. 478/2016, se recomandă reorganizarea buletinului informativ publicat pe site în conformitate cu modelele prevăzute în anexele aferente;
9. Întrucât din analiza procedurii a reieșit faptul că termenele de răspuns nu respectă modificările aduse de HG. 478/2016, se recomandă eliminarea cuvântului „lucrătoare” și includerea acestui act normativ în capitolul dedicat legislației;
10. Având în vedere că există un responsabil pentru date deschise, se recomandă completarea procedurii existente pe Legea nr. 544/2001 cu o secțiune dedicată datelor deschise, care să includă un mecanism de identificare a seturilor de date relevante pentru obiectul de activitate al instituției în vederea publicării acestora pe portalul data.gov.ro, astfel încât să fie utilizate în mod liber, reutilizate și redistribuite de către persoane interesate. Totodată se recomandă și actualizarea și creșterea numărului de documente publicate în format editabil (program procesor de text sau program de calcul tabelar - de ex.: Word sau Excel) pe site-ul instituției;
11. Întrucât nu există o secțiune dedicată agendei de lucru a persoanelor din conducerea instituției și având în vedere faptul că aceasta măsură este prevăzută în planul de integritate asumat de instituție se recomandă crearea unei astfel de secțiuni și actualizarea ei permanentă.

INCOMPATIBILITAȚI

1. Organizarea și efectuarea unor sesiuni de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al incompatibilităților și diseminarea unor chestionare pentru evaluarea gradului de cunoaștere de către angajați a normelor privind situațiile de incompatibilitate;
2. Elaborarea la nivelul instituției a unei proceduri care să se refere la evitarea și gestionarea, în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților.

DECLARAREA CADOURILOR

1. Publicarea pe pagina de internet a instituției a registrului bunurilor chiar dacă nu au fost primite bunuri de natura celor care fac obiectul legii;
2. Respectarea dispozițiilor Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acțiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcției, prin:
 - *Constituirea Comisiei de evaluare și inventariere a bunurilor primite cu titlu gratuit cu prilejul acțiunilor de protocol.*
 - *Elaborarea unui registru de evidență a cadourilor și publicarea listei pe pagina de internet a instituției.*
- În măsura în care instituția evaluată apreciază că legislația primară și secundară în materie este insuficientă, poate avea în vedere inclusiv elaborarea unei proceduri pe această temă.
3. Organizarea și efectuarea unor sesiuni de informare privind legislația în domeniul declarării bunurilor primite cu titlu gratuit, cu prilejul unor acțiuni de protocol, în exercitarea mandatului sau a funcției, pentru toate persoanele cărora le sunt aplicabile prevederile legislației în domeniu, pentru conștientizarea personalului cu privire la înțelesul noțiunii de

bunuri declarabile în sensul Legii nr. 251/2004, acesta nefiind limitat la darurile manuale primite cu ocazia întâlnirilor bilaterale cu delegații, române sau străine, ci incluzând și materialele promoționale primite de angajații instituției cu ocazia participării la diverse reuniuni, în măsura în care acestea îndeplinesc condițiile legale de declarare;

4. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și procedurii interne în materie, eventual prin aplicarea unor chestionare de evaluare și adoptare a unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere, dacă sunt necesare.

PROTECȚIA AVERTIZORULUI ÎN INTERES PUBLIC

1. În condițiile în care problematica avertizorilor în interes public capătă o mai mare însemnătate la nivelul Uniunii Europene, și la nivelul Consiliului Județean Caraș-Severin trebuie elaborată o procedură care să aibă în vedere protecția avertizorului, canalele de raportare a acestor avertizări și modul și structura împuternicite cu soluționarea celor semnalate;
2. Organizarea și efectuarea unei sesiuni de informare cu angajații instituției privind legislația în domeniul protecției avertizorului în interes public, precum și cu referire la prevederile procedurii interne în domeniu, cu întreg personalul Consiliului Județean;
3. Verificarea gradului de cunoaștere/aprofundare a legislației și adoptarea unor măsuri de îmbunătățire a gradului de cunoaștere.

ALTELE

1. Implementarea Metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție pentru autoritățile administrației publice locale, instrument de lucru disponibil pe pagina de internet a Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației la secțiunea Integritate și bună guvernare (<http://mdrap.ro/sna-2016-2020>);
2. Întrucât la nivelul Consiliului Județean Caraș-Severin nu se realizează monitorizarea stadiului aplicării prevederilor SNA 2016-2020 la nivelul structurilor subordonate, în acest context echipa de evaluare recomandând organizarea unor întâlniri ale responsabililor pe teme specifice prevenirii corupției și promovării transparenței și integrității din cadrul structurii supraordonate cu omologii de la nivelul subordonatelor;
3. Având în vedere faptul că pe pagina de internet a instituției în prezent nu se regăsește o secțiune dedicată domeniului integritate sau vreun document aferent SNA 2016-2020, echipa de evaluare recomandă construirea unei astfel de ramificații în cadrul paginii web a instituției unde să se regăsească documentele specifice domeniului (de ex: declarația de aderare, rapoartele anuale privind stadiul implementării SNA 2016-2020, planul de integritate etc.);
4. Publicarea declarației de aderare la SNA 2016-2020 pe pagina de internet a instituției;
5. Având în vedere că Regulamentul Intern și Codul de etică au fost elaborate cu mult timp în urmă, recomandăm actualizarea acestora în conformitate cu legislația în vigoare și având în vedere evoluțiile înregistrate în activitatea instituției.